

Birželio 1 d. startuoja bendrasis priėmimas į Lietuvos aukštąsias mokyklas. Stojančiųjų lauks 11 valstybinių ir 5 nevalstybiniai universitetai, 12 valstybinių ir 6 nevalstybinės kolegijos. Į valstybės finansuojamas vietas numatoma priimti tiek pat pirmakursių, kaip ir pernai – 12,7 tūkst. Ką svarbu žinoti stojantiejiems?

1. Vienodi minimalūs reikalavimai stojantiejiems į valstybės finansuojamas ir nefinansuojamas vietas

Siekiant stiprinti aukštojo mokslo kokybę ir studentų pasirengimą studijoms, 2021 m. Seime priimtose Mokslo ir studijų įstatymo pataisos, pagal kurias nuo 2024 m. visi stojantieji į aukštąsias mokyklas turi atitikti vienodus minimalius stojimo reikalavimus.

Norintiesiems studijuoti **tiesiog valstybės finansuojamose, tiesiog nefinansuojamose** studijų vietose valstybinėse ir nevalstybinėse aukštosiose mokyklose reikia atitikti šiuos reikalavimus:

- būti išlaikius tris valstybinius brandos egzaminus: lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos (netaikoma stojantiejiems į menų studijas) ir stojančiojo laisvai pasirinktą (baigusiesiems trumposios pakopos studijas pasirinkti egzamino nebūtina);
- trijų valstybinių brandos egzaminų įvertinimų aritmetinis vidurkis turi būti ne mažesnis nei pagrindinis mokymosi pasiekimų lygis (36 balai), jei stojama į universitetines studijas, ir ne mažesnis nei patenkinamas (16 balų), jei stojama į kolegines studijas;
- reikia pasiekti mažiausią stojamąjį konkursinį balą, nustatytą pačių aukštųjų mokyklų.

Tokie minimalūs reikalavimai bus taikomi abiturientams, baigiantiems mokyklas šiemet ir vėlesniais metais. **Ankstesnių metų abiturientams bus taikomi jų mokyklos baigimo metais galioję reikalavimai.**

2. Formuojama atskira konkursinė eilė stojantiejiems iš socialiai jautrios aplinkos

Šiemet atsiranda papildoma konkursinė eilė stojantiejiems į valstybės finansuojamas studijų vietas aukštosiose mokyklose, kuria gali naudotis stojantieji iš labai mažas pajamas gaunančių šeimų, ne vyresni kaip 25 m. našlaičiai, globotiniai, turintieji 45 proc. ar mažesnę dalyvumo lygį arba sunkaus ar vidutinio neįgalumo lygį, taip pat trumpųjų studijų absolventai ir turintieji bent 2 m. praktinės veiklos patirties. Praktinė veikla laikoma ir savanoriška veikla pagal savanoriškos veiklos sutartį bei karo tarnyba.

Pretenduojantiesiems į šią eilę keliami tokie patys akademinio pasirengimo reikalavimai, kaip ir visiems stojantiesiems.

Antrajai konkursinei eilei sudaryti numatyta ne mažiau kaip 10 proc. viso valstybės finansavimo pirmosios pakopos (bakalauro) ir vientisųjų studijų vietoms. Tai leis pagal antrąją konkursinę eilę priimti beveik 1,3 tūkst. studentų iš socialiai jautrios aplinkos, jie studijuos nemokamai.

Kaip ir visiems stojantiesiems, pretenduojantiesiems į antrą konkursinę eilę prašymus bus galima teikti nuo birželio 1 d., užsiregistravus LAMA BPO bendrojo priėmimo informacinėje sistemoje. Pildant stojimo anketą reikės nurodyti, kad turima teisė pretenduoti į antrą konkursinę eilę, t. y. atitinkamas bent vienas šios eilės kriterijų. Sistema didžiąją dalį informacijos surinks iš registrų, todėl papildomus dokumentus reikės pateikti tik išskirtiniais atvejais.

3. **Pedagogika, IT, inžinerija - prioritetinės studijų programos**

Stebint augantį tam tikrų specialistų poreikį, šiemet daugėja valstybės finansuojamų studijų vietų ugdymo mokslų, informatikos, slaugos ir akušerijos, pareigūnus rengiančiose studijų programose. Siekiama, kad į šias prioritetines studijų kryptis galėtų įstoti kuo daugiau jaunuolių, tenkinančių stojimo reikalavimus.

Jau trečius metus **didžiausio poreikio pedagogikos specializacijas** - matematiką, lietuvių kalbą ir literatūrą, prancūzų kalbą, vokiečių kalbą, fiziką, chemiją, biologiją, istoriją, geografiją, informacines technologijas, pradinį ugdymą ir specialiąją pedagogiką - **pasirinkę studentai turės galimybę gauti prioritetinę paramą.**

Atsižvelgus į valstybės finansines galimybes, įstoję į valstybės finansuojamas šių specializacijų bakalauro pedagogikos studijas ir pedagogines gretutines studijas kas mėnesį galės gauti 357,5 eurų (6,5 BSI) dydžio stipendijas.

Prioritetinių specializacijų pedagoginių profesinių studijų ir baigiamojo kurso bakalauro pedagogikos studijų bei pedagoginių gretutinių studijų studentai turės galimybę gauti 605 eurų (11 BSI) tikslines išmokas. Šios išmokos galės būti skirtos tiems, kurie turės sudarytą sutartį su savivaldybe ar mokykla ir bus įsipareigoję baigus studijas ten dirbti ne trumpiau kaip 3 m. per 5 m. laikotarpį, ne mažiau kaip 0,7 etato.

4. **Studentams - lengvesnis studijų paskolos modelis**

Įstojusieji į valstybės nefinansuojamas vietas studijų kainai padengti gali skolintis iš bankų lengvatinėmis sąlygomis su valstybės garantija. Siekiant padėti studentams saugesnėmis finansinėmis aplinkybėmis pradėti savarankišką gyvenimą, nuo šių metų valstybės remiamų studijų paskolų sutartis sudarysiantiems studentams taikomos dar didesnės lengvatos grąžinti paskolas.

Studijų paskolos grąžinimo laikotarpis prailginamas nuo 1 iki 2 m. nuo studijų pabaigos. Paskolos grąžinimo trukmė – iki 15 m., tačiau pradėti grąžinti arba grąžinti visą paskolą galima ir pirma laiko, dar studijuojant.

Socialinę pašalpą gaunantys studentai, kuriems paskolos grąžinimo terminas dėl per mažų pajamų jau buvo atidėtas penkis kartus, nuo paskolos grąžinimo galės būti atleidžiami.

Nuo studijų paskolos grąžinimo bus atleidžiami ir valstybės nefinansuojamose studijų vietose studijuojantys aukšto meistriškumo sportininkai. Aukšto meistriškumo sportininkai didžiąją laiko dalį skiria treniruotėms ir sporto varžyboms, todėl nukenčia jų akademiniai pasiekimai, jiems sunkiau įstoti į valstybės finansuojamas studijų vietas aukštosiose mokyklose. Aukšto meistriškumo sportininkus atleidus nuo studijų paskolos grąžinimo, palengvinamas jų siekis įgyti išsilavinimą sportavimo metu ir lengviau įsiliesti į darbo rinką baigus sportinę karjerą.

Daugiau informacijos apie valstybės remiamas studijų paskolas galima rasti Valstybinio studijų fondo [interneto svetainėje](#).

5. Stojimas į reorganizuojamas aukštąsias mokyklas

Įgyvendinant Vyriausybės patvirtintą valstybinių kolegijų stiprinimo planą ir gerinant koleginių studijų kokybę, šiuo metu reorganizuojamos penkios kolegijos:

- **Vilniaus technologijų ir dizaino kolegija** jungiasi prie Vilniaus kolegijos;
- **Alytaus kolegija** jungiasi prie Kauno kolegijos ir taps jos padaliniu Alytuje;
- **Kauno technikos kolegija ir Kauno miškų ir aplinkos inžinerijos kolegija** jungiasi į vieną Lietuvos inžinerijos kolegiją Kaune;
- **Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla** jungiasi prie VILNIUS TECH ir taps jo padaliniu – Lietuvos jūreivystės akademija – Klaipėdoje.
- **Marijampolės kolegija** jungiasi prie Mykolo Romerio universiteto ir taps jo padaliniu Marijampolėje.

Norintiesiems šiomet pradėti studijas šiose kolegijose priėmimo tvarka nesikeičia –

kaip ir anksčiau, pildant priėmimo prašymus reikės rinktis šias aukštąsias mokyklas ir priėmimas vyks būtent į jas. Kolegijų reorganizavimas neturės įtakos studijų proceso organizavimui.

6. Vidurinį išsilavinimą Lietuvoje įgiję užsieniečiai galės pretenduoti bendra tvarka

Nuo šių metų užsieniečiai, turintys leidimą nuolat ar laikinai gyventi Lietuvoje ir čia įgiję vidurinį išsilavinimą, galės pretenduoti į valstybės finansuojamas studijų vietas bakalauro, trumposios pakopos ir vientisosiose studijose. Jie turės atitikti minimalius stojimo reikalavimus.

Bendra priėmimo tvarka galios ir ukrainiečiams – nuo šių metų jie į Lietuvos aukštąsias mokyklas pretenduos taip pat, kaip visi stojantieji. Šiemet ukrainiečiai abiturientai vis dar gali būti atleidžiami nuo lietuvių kalbos egzamino. Nelaikiusiesiems šio brandos egzamino bus skaičiuojamas metinis pažymys.

Užsieniečiai, vidurinį išsilavinimą Lietuvoje įgiję ankstesniais metais ir į aukštąsias mokyklas norintys stoti šiemet, taip pat galės pretenduoti bendra tvarka.

7. Įsimintinos datos

Stojimo į aukštąsias mokyklas prašymus LAMA BPO informacinėje sistemoje bus galima pateikti nuo birželio 1 d. iki liepos 24 d. 12 val. Stojantieji kvietimų studijuoti sulauks iki liepos 31 d. 12 val.

Sutarčių su pakviestaisiais sudarymas elektroniniu būdu vyks nuo liepos 31 d. 15 val. iki rugpjūčio 2 d. 16 val., o gyvai aukštosiose mokyklose – rugpjūčio 1–2 d. iki 16 val.

Papildomo priėmimo pirmasis etapas vyks rugpjūčio 5–8 d., o antrasis etapas – rugpjūčio 19–22 d.

Daugiau informacijos apie 2024 m. priėmimą į aukštąsias mokyklas galima rasti LAMA BPO [interneto svetainėje](#).

Priėmimas į aukštąsias mokyklas – jau birželio 1 d. Ką svarbu žinoti stojantiejiems?

